



EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

---

*Dokument zasedanja*

---

**A7-0297/2012**

1.10.2012

# **POROČILO**

o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto  
2011  
(2012/2049(INI))

Odbor za peticije

Poročevalka: Erminia Mazzoni

**VSEBINA**

	<b>Stran</b>
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV .....	9
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU .....	13

## PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

### o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2011 (2012/2049(INI))

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju letnega poročila o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2011,
  - ob upoštevanju tretjega odstavka člena 24, člena 228 in člena 298 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
  - ob upoštevanju členov 41 in 43 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. junija 2008<sup>1</sup> o sprejetju sklepa Evropskega parlamenta, ki spreminja sklep 94/262/ESPJ, ES, Euratom Evropskega parlamenta z dne 9. marca 1994 o predpisih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic<sup>2</sup>,
  - ob upoštevanju okvirnega sporazuma o sodelovanju, ki sta ga Evropski parlament in evropski varuh človekovih pravic sklenila 15. marca 2006 in je začel veljati 1. aprila 2006,
  - ob upoštevanju izvedbenih določb statuta evropskega varuha človekovih pravic z dne 1. januarja 2009<sup>3</sup>,
  - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic,
  - ob upoštevanju drugega in tretjega stavka člena 205(2) Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A7-0297/2012),
- A. ker je bilo letno poročilo o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic za leto 2011 dne 22. maja 2012 uradno predloženo predsedniku Evropskega parlamenta in ker je varuh človekovih pravic Nikiforos Diamandouros dne 19. junija 2012 v Bruslju predstavil svoje poročilo Odboru za peticije;
- B. ker člen 24 PDEU določa, da se ima vsak državljan Unije „pravico pritožiti pri varuhu človekovih pravic, imenovanem v skladu s členom 228“;
- C. ker člen 228 PDEU pooblašča evropskega varuha človekovih pravic, da sprejema pritožbe glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije;

---

<sup>1</sup> UL C 286E, 27.11.2009, str. 172.

<sup>2</sup> UL L 113, 4.5.1994, str. 15.

<sup>3</sup> Sprejete 8. julija 2002 in spremenjene s sklepi evropskega varuha človekovih pravic 5. aprila 2004 in 3. decembra 2008.

- D. ker v skladu s členom 298 PDEU institucije, organe, urade in agencije Unije „pri izvajanju njihovih nalog podpira odprta, učinkovita in neodvisna evropska uprava“, in ker je mogoče po istem členu v ta namen vključiti z uredbami v sekundarno pravo EU konkretne predpise, ki se nanašajo na celotno upravo Evropske unije;
- E. ker člen 41 Listine o temeljnih pravicah določa, da ima vsakdo „pravico, da institucije in organi Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku“;
- F. ker se nepravilnost ne pojavi samo takrat, ko javno telo ne deluje v skladu s zanj zavezujočimi pravili ali načeli, in ker načela dobrega upravljanja zahtevajo, da so evropske institucije storilnostno naravnane in da zagotovijo, da so posamezniki primerno obravnavani, in da lahko v celoti uživajo svoje pravice;
- G. ker se po tej opredelitvi nepravilnost ne nanaša samo na primere, ko je kršeno pravilo ali načelo pravno zavezujoče; ker načela dobrega upravljanja presegajo pravo, saj od institucij EU poleg spoštovanja pravnih zavez zahtevajo tudi, da so storilnostno naravnane in da zagotovijo, da so posamezniki primerno obravnavani, in da lahko v celoti uživajo svoje pravice;
- H. ker je varuh človekovih pravic v letu 2011 prejel 2510 pritožb (2667 v letu 2010), sprožil 396 preiskav (335 v letu 2010) in zaključil 318 preiskav (326 v letu 2010); ker je bilo od 2544 pritožb, ki jih je varuh človekovih pravic obravnaval v letu 2011, 698 (27%) v njegovi pristojnosti (744 v letu 2010);
- I. ker je bilo 1321 prejetih pritožb v pristojnosti enega od članov evropske mreže varuhov človekovih pravic; ker ta mreža vključuje nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic; ker je odbor Parlamenta za peticije polnopraven član evropske mreže varuhov človekovih pravic;
- J. ker je varuh človekovih pravic v letu 2011 posredoval 59 pritožb Odboru za peticije; ker je varuh človekovih pravic v letu 2011 posredoval 147 pritožb Komisiji, 591 pritožb pa drugim institucijam in organom, vključno z mrežo SOLVIT in službo Tvoja Evropa - nasveti, pa tudi specializiranim varuhom človekovih pravic ali drugim organom za pritožbe v državah članicah;
- K. ker je bilo skoraj 61 % pritožb, prejetih v letu 2011, vloženih prek spleta; ker je bila več kot polovica (53 %) teh pritožb prejetih prek elektronskega obrazca za pritožbe, ki se nahaja na spletnem mestu varuha za človekove pravice;
- L. ker znatno zmanjšanje števila zahtev za informacije v zadnjih nekaj letih kaže na uspeh interaktivnega vodiča varuha človekovih pravic, ki je na voljo na njegovem spletnem mestu od januarja 2009;
- M. ker se je število pritožb, ki niso v pristojnosti varuha človekovih pravic, v letu 2011 zmanjšalo na 1846, kar je najnižje zabeleženo število od leta 2003;
- N. ker so, kot ponavadi, največje število pritožb vložili pritožniki iz Nemčije in Španije; ker se je v letu 2011 Španija povzpela na prvo mesto po številu pritožb, sledile so ji Nemčija, Poljska in Belgija; ker je glede na število prebivalcev največ pritožb prišlo iz

Luksemburga, Cipra, Belgije, Malte in Slovenije;

- O. ker je varuh človekovih pravic sprožil 396 preiskav, od katerih jih je 382 temeljilo na pritožbah, 14 pa jih je sprožil na lastno pobudo; ker je bilo število preiskav, sproženih v letu 2011, najvišje do sedaj;
  - P. ker se je večina preiskav nanašala na Komisijo (231), sledil je urad EPSO (42); ker je število preiskav o Parlamentu, ki jih je sprožil varuh človekovih pravic, v primerjavi z letom 2010 upadlo za več kot polovico; ker je število preiskav o Svetu naraslo za eno tretjino,
  - Q. ker je varuh človekovih pravic v letu 2011 zaključil 318 raziskav; ker je bila večina teh raziskav (68 %) zaključena v enem letu, ena tretjina raziskav pa v treh mesecih; ker so raziskave v povprečju trajale deset mesecev;
  - R. ker varuh človekovih pravic v 64 primerih ni ugotovil nepravilnosti; ker ugotovitev, da do nepravilnosti ni prišlo, ne pomeni negativnega izida, saj pritožnik prejme celovito razlago od zadevne institucije, izid preiskave pa služi kot dokaz, da je institucija delovala v skladu z načeli dobrega upravljanja,
  - S. ker je bil v 84 zaključenih raziskavah z zadevno institucijo dosežen pozitiven izid, bodisi s sporazumno rešitvijo ali pa z rešitvijo spora; ker si varuh človekovih pravic vedno prizadeva za sporazumno rešitev; ker je sodelovanje institucij EU bistvenega pomena za sporazumno rešitev;
  - T. ker je varuh človekovih pravic v 47 primerih ugotovil nepravilnosti, od katerih je v 13 primerih zadevna institucija v celoti ali deloma sprejela osnutek priporočila;
  - U. ker je bilo 35 primerov zaključenih s kritično pripombo, 39 primerov pa z nadaljnjimi pripombami, ki naj bi zadevnim institucijam pomagale izboljšati kakovost njihovega upravljanja;
  - V. ker varuh človekovih pravic vsako leto objavi svoje ugotovitve v povezavi z ukrepi institucij glede kritičnih in nadaljnjih pripomb;
  - W. ker je splošna stopnja zadovoljivih ukrepov glede kritičnih in nadaljnjih pripomb v letu 2010 znašala 78 %; ker so bili ukrepi glede nadaljnjih pripomb zadovoljivi v 95 % primerov, ukrepi glede kritičnih pripomb pa le v 68 % primerov;
  - X. ker je varuh človekovih pravic v letu 2011 izdal 25 osnutkov priporočil in zaključil 13 primerov, pri katerih je zadevna institucija v celoti ali deloma sprejela osnutek priporočila;
  - Y. ker v letu 2011 varuh Parlamentu ni poslal nobenega posebnega poročila;
  - Z. ker je proračun varuha človekovih pravic neodvisen del proračuna Evropske unije in je razdeljen v tri proračunske naslove; naslov 1 glede plač, nadomestil in drugih izdatkov za osebje; naslov 2 glede nepremičnin, pohištva, opreme in raznih stroškov poslovanja; naslov 3 glede stroškov za splošne naloge, ki jih izvaja institucija;
1. odobri letno poročilo za leto 2011, ki ga je predložil Evropski varuh človekovih pravic;

2. ugotavlja, da je varuh človekovih pravic v letu 2011 pomagal več kot 22000 državljanom, od teh jih je 2510 vložilo pritožbe, 1284 jih je prosilo za informacije, 18274 državljanov pa je prejelo nasvete iz interaktivnega vodiča na spletnem mestu varuha človekovih pravic;
3. ugotavlja, da v zadnjih letih celotno število pritožb, predloženih varuhu človekovih pravic, postopoma upada, še posebej število pritožb, ki niso v njegovi pristojnosti; z zanimanjem spremlja ta pojav, da bi ugotovil, ali obstaja neposredna povezava med tem upadom in uvedbo interaktivnega vodiča;
4. ugotavlja, da je pri več kot 65 % pritožb, ki jih je obravnaval, varuh človekovih pravic sprožil preiskavo ali posredoval pritožbo ustreznemu organu, na primer članu evropske mreže varuhov človekovih pravic, med katere spada tudi Odbor Evropskega parlamenta za peticije, Komisiji ali kakšnemu drugemu organu, ki se ukvarja z reševanjem pritožb (npr. SOLVIT); ugotavlja, da je Odbor za peticije od varuha človekovih pravic v letu 2011 prejel 59 pritožb;
5. ugotavlja, da so se glavne vrste domnevnih nepravilnosti, ki jih je varuh človekovih pravic preiskoval leta 2011, nanašale na zakonitost (28 % preiskav), zahteve za informacije (16,2 %), poštenost (13,6 %), razloge za odločitve in možnosti pritožbe (8,1 %), razumne roke za sprejetje odločitev (7,3 %), zahteve za javni dostop do dokumentov (7,1 %), odsotnost diskriminacije (86,8 %) ter na obvezo za odgovarjanje na pisma v jeziku državljanov in navedbo pristojnega uradnika (5,8 %);
6. ugotavlja, da se je večina raziskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v letu 2011, nanašala na Komisijo (231), na drugem mestu ji je sledil EPSO (42); meni, da je logično, da je največ pritožb v povezavi s Komisijo, saj imajo odločitve Komisije neposredne učinke na državljane;
7. z veseljem ugotavlja, da je število preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v povezavi s Parlamentom, upadlo za več kot polovico v primerjavi z letom 2010; ugotavlja, da je varuh človekovih pravic glede Sveta EU sprožil eno tretjino več preiskav;
8. ugotavlja, da je varuh človekovih pravic v letu 2011 spremenil svoje postopke zato, da bi bili državljanom prijaznejši, uvedel pa je tudi novo vrsto raziskave – „raziskavo s pojasnilom“ – ki pritožnikom omogoča, da razjasnijo svojo pritožbo, če varuh človekovih pravic ob prvem pregledu pritožbe meni, da ni osnove, da bi se institucijo prosilo za njeno mnenje o zadevi;
9. poudarja, da varuh človekovih pravic sedaj aktivno poziva pritožnike, naj podajo pripombe, če niso zadovoljni z odgovorom institucije, pred tem so pritožniki morali vložiti novo pritožbo, če niso bili zadovoljni z vsebino odgovora;
10. izraža zadovoljstvo, da je s tem novim pristopom varuh človekovih pravic zaključil manj preiskav z ugotovitvijo, da je zadevo „razrešila institucija“, in več preiskav z ugotovitvami „brez nepravilnosti“ in „nadaljnja preiskava ni utemeljena“;
11. ugotavlja, da je varuh človekovih pravic pregledal tudi obravnavo pritožb, ki niso v njegovi pristojnosti in jih sedaj obravnava služba za vodenje registra v uradu varuha

človekovih pravic, kar zagotavlja, da so pritožniki kar se da hitro obveščeni, da varuh človekovih pravic ne more obravnavati njihove pritožbe in da se jim svetuje, na koga naj se obrnejo;

12. poudarja, da je posebno poročilo Evrobarometra iz leta 2011 o pravicah državljanov in delovanju uprave EU<sup>1</sup> pokazalo, da državljani visoko cenijo svojo pravico do pritožbe varuhu človekovih pravic in da sta zanje pomembnejši le še pravica do prostega gibanja in prebivanja v Uniji ter pravica do dobrega upravljanja;
13. čestita varuhu človekovih pravic za izdajo knjižice z naslov Težave z EU? Kdo vam lahko pomaga, ki je na voljo tudi v avdio formatu in formatu s širokim tiskom in ki vsebuje izčrpne informacije o mehanizmih za reševanje težav za državljane, ki imajo težave z EU;
14. poudarja, da kljub uspehom v preteklih letih delež obravnavanih pritožb, ki tudi dejansko sodijo v pristojnost varuha, v letu 2011 znova ostaja relativno skromen (približno 27 %), in bi zato morali razmisliti o obsežnejšem in proaktivnejšem ozaveščanju državljanov o področju pristojnosti varuha, predvsem v tesnem sodelovanju z nacionalnimi in regionalnimi varuhi, Parlamentom in Komisijo;
15. se strinja z varuhom človekovih pravic, da lahko enostavna in natančna izjava o temeljnih vrednotah, ki naj bi jih zrcalilo vedenje javnih uslužbencev EU, učinkovito spodbuja zaupanje državljanov v evropsko javno službo in v evropske institucije;
16. odobrava vidik varuha človekovih pravic, da institucija, ki temelji na kulturi storitev, pritožb ne vidi kot groženj, ampak kot priložnost za bolj učinkovito sporazumevanje in, v primeru napake, za razjasnitev zadeve ter za učenje za prihodnost;
17. opozarja, da Listina o temeljnih pravicah (člen 41) vključuje pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanov Unije;
18. poziva vse institucije, organe, urade in agencije Evropske unije, naj delujejo v skladu z Evropskim kodeksom dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki ga je Parlament sprejel v svoji resoluciji z dne 6. septembra 2001<sup>2</sup>;
19. pozdravlja stalna prizadevanja varuha človekovih pravic, da, denimo s pripravo ustreznih publikacij, konstruktivno prispeva k ustvarjanju boljših pogojev za pripravo uredbe o splošnih upravnih postopkih Evropske unije; poudarja, da bi tak zakon, ki naj bi poskrbel za pravno obvezujoče minimalne standarde kakovosti in postopkovnih jamstev v vsej neposredni upravi EU, lahko temeljil na členu 298 PDEU in bi njegovo konkretno oblikovanje zahtevalo tesno posvetovanje z varuhom človekovih pravic;
20. odobrava stališče varuha človekovih pravic, da načela dobrega upravljanja presegajo pravo, in od institucij, organov, uradov ter agencij EU poleg spoštovanja pravnih zavez zahtevajo tudi, da so storilnostno naravnane in da zagotovijo, da so posamezniki primerno obravnavani in da lahko v celoti uživajo svoje pravice;

---

<sup>1</sup> <http://www.ombudsman.europa.eu/sl/press/statistics.faces>

<sup>2</sup> UL C 72 E, 21.3.2002, str. 331.

21. čestita varuhu človekovih pravic, da je izdal in osebju vseh institucij, organov, uradov in agencij EU razdelil Vodič evropskega varuha človekovih pravic za pritožbe, ki vzpodbuja upravo EU, da izboljša svoje delovanje s poglobitvijo svoje predanosti do načel kulture storitev za državljane;
22. pozdravlja sodelovanje varuha človekovih pravic z evropsko mrežo varuhov človekovih pravic in poziva, da bi se to sodelovanje okrepilo tudi s širjenjem informacij o evropski državljanski pobudi kot novem instrumentu za neposredno udeležbo državljanov pri pripravi nove zakonodaje EU ter z zagotavljanjem, da novi instrument ne bi bil tehnično preveč zahteven za državljane;
23. opozarja, da je bil osmi nacionalni seminar evropske mreže varuhov človekovih pravic v Københavnu v oktobru 2011; opominja, da je Odbor za peticije polnopravni član mreže in da je bil zastopan na seminarju; opozarja, da so se člani mreže na seminarju dogovorili, da bodo našli boljše načine za obveščanje državljanov Evrope o njihovih pravicah;
24. opozarja, da je varuh človekovih pravic na seminarju predstavil osnutek besedila o načelih javne službe za javne uslužbence EU, v katerem je predstavil pet načel, in sicer predanost EU in njenim državljanom, poštenost, nepristranskost, spoštovanje do drugih in preglednost; ugotavlja, da je varuh človekovih pravic pripravil javno posvetovanje o teh načelih in da je bila končna različica besedila objavljena 19. junija 2012;
25. z veseljem ugotavlja, da je varuh človekovih pravic v obdobju, ki ga zajema poročilo, svoja pooblastila izvajal na dejaven in uravnotežen način ter v kritični sporazumnosti in tesnem sodelovanju z drugimi organi EU;
26. vztraja, da naj varuh človekovih pravic še naprej zagotavlja najboljšo možno rabo sredstev, da se izogiba nepotrebni podvajanju osebja in da nadaljuje sodelovanje z ostalimi delujočimi institucijami EU in tako zagotovi učinkovito varčevanje za proračun EU;
27. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo in poročilo Odbora za peticije posreduje Svetu, Komisiji, evropskemu varuhu človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic ter njihovim varuhom človekovih pravic oziroma podobnim pristojnim organom.



## OBRAZLOŽITEV

Evropski varuh človekovih pravic je 22. maja 2012 predložil letno poročilo za leto 2011 predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu. Svoje poročilo je 19. junija 2012 predstavil na seji Odbora Evropskega parlamenta za peticije, ki je pristojen za odnose z njegovo institucijo.

Mandat evropskega varuha človekovih pravic ima pravno podlago v členu 228 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki ga pooblašča za sprejemanje pritožb glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij, organov, uradov ali agencij Unije razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije.

Pravica do pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic je zagotovljena v členu 24 PDEU in členu 43 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe je bil mandat varuha razširjen zato, da bi vključeval morebitne nepravilnosti v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter skupne varnostne in obrambne politike (SVOP).

Evropski varuh človekovih pravic ni pristojen za obravnavo pritožb zoper javne organe držav članic, tudi če gre za zadeve, ki spadajo na področje prava EU. Za številne take pritožbe so pristojni nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic v evropski mreži varuhov človekovih pravic. Odbor za peticije je polnopravni član mreže.

Evropski parlament je 6. septembra 2001 odobril Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki bi ga morale institucije EU, njihove uprave in uradniki spoštovati v odnosih z javnostjo. Kodeks upošteva načela evropskega upravnega prava, ki so del sodne prakse evropskih sodišč, in se zgleduje po nacionalnih zakonih.

Za institucije to pomeni, da morajo spoštovati vladavino prava, načela dobrega upravljanja in temeljne pravice. Listina o temeljnih pravicah vključuje pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanov EU (člen 41). Listina je zavezujoča za uprave institucij, organov, uradov in agencij EU.

Varuh je nepravilnost opredelil kot delovanje javnega organa, ki ni v skladu z zanj zavezujočimi pravili ali načeli, kar sta potrdila Evropski parlament in Komisija.

Ta opredelitev nepravilnosti ne omejuje samo na primere, ko je kršeno pravilo ali načelo pravno zavezujoče. Načela dobrega upravljanja presegajo pravo, saj od institucij EU poleg spoštovanja njihovih pravnih zavez zahtevajo, da so storilnostno naravnane in da posameznikom zagotavljajo primerno obravnavo in polno uživanje njihovih pravic.

Medtem ko nezakonitost v zadevah, ki so v pristojnosti varuha, nujno kaže na nepravilnost, pa sama nepravilnost ni nujno nezakonita. Ugotovitve varuha človekovih pravic o nepravilnosti torej ne kažejo vedno na nezakonito ravnanje.

Varuh meni, da politično delo Evropskega parlamenta ne sproža vprašanj o morebitnih nepravilnostih. Pritožbe zoper odločitve odborov Parlamenta, npr. zoper Odbor za peticije, niso v pristojnosti varuha človekovih pravic.

## **Pritožbe in preiskave**

Varuh človekovih pravic je leta 2011 zabeležil 2510 pritožb, leta 2010 pa 2667. Od skupno 2544 obravnavanih pritožb, jih je bilo 698 (27 %) v pristojnosti varuha.

Skoraj 61 % pritožb, prejetih leta 2011, je bilo vloženih prek spleta. Velik delež teh pritožb (53 %) je bil prejet prek elektronskega pritožbenega obrazca, ki je na voljo v 23 uradnih jezikih EU na spletnem mestu varuha.

Bistveno zmanjšanje števila prejetih zahtev za informacije v zadnjih nekaj letih (1000 leta 2010, 1850 leta 2009, 4300 leta 2008 in 4100 leta 2007) kaže na uspeh varuhovega interaktivnega vodiča, ki je na voljo na njegovem spletnem mestu. Zainteresiranim stranem omogoča, da informacije pridobijo brez pošiljanja zahtev zanje.

Na podlagi pritožb je varuh začel 382 preiskav, 14 dodatnih preiskav pa je začel na lastno pobudo (leta 2010 je bilo začelih 323 preiskav, 12 na lastno pobudo).

Število pritožb v pristojnosti varuha se je v zadnjih devetih letih postopoma povečalo. Najmanj pritožb (603) je bilo leta 2003, največ (930) leta 2004, od leta 2005 do 2008 se je njihovo število v povprečju gibalo med 800 in 900, od takrat pa se je njihovo število malo zmanjšalo.

Število pritožb, ki niso v pristojnosti varuha, se je leta 2011 zmanjšalo na 1846, kar je najnižje zabeleženo število od leta 2003. Varuh se trudi dodatno zmanjšati število pritožb, ki niso v njegovi pristojnosti. To počne s posredovanjem jasnih informacij o svojih pristojnostih in s tem, da pritožnikom pomaga z usmerjanjem na pravi naslov.

V 609 primerih je varuh pritožbo prenesel članu evropske mreže varuhov človekovih pravic ali pritožniku svetoval, naj se obrne na člana mreže. Posledično je bilo 550 pritožb preusmerjenih na nacionalne ali regionalne varuhe človekovih pravic ali podobne organe, 59 pritožb pa je bilo preusmerjenih na odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Varuh lahko v nekaterih primerih meni, da je pritožbo primerno preusmeriti na Evropsko komisijo, mrežo SOLVIT ali službo Tvoja Evropa – nasveti. SOLVIT je mreža, ki jo je Komisija vzpostavila za pomoč ljudem, ki se srečujejo z ovirami pri uveljavljanju svojih pravic na notranjem trgu Unije. Tvoja Evropa – nasveti je še ena mreža na ravni celotne EU, ki jo je Komisija vzpostavila za pomoč in svetovanje državljanom o njihovem življenju, delu in potovanjih v EU.

Leta 2011 je varuh 147 pritožnikov napotil h Komisiji, 591 k drugim institucijam in organom, vključno z mrežo SOLVIT in službo Tvoja Evropa – nasveti, ter k specializiranim varuhom človekovih pravic ali organom za pritožbe v državah članicah. Varuh je v več kot 51 % vseh primerov, ki jih je obravnaval leta 2011, bodisi svetoval pritožniku ali pa prenesel primer.

Varuh je leta 2011 preoblikoval svoje postopke, da bi bili državljanu prijaznejši. To pojasnjuje, zakaj je bilo leta 2011 začelih več preiskav kot leta 2010 in zakaj je za njihovo dokončanje potreboval povprečno več časa. Preoblikovanje je pomenilo tudi, da je varuh zaključil manj primerov, pri katerih je institucija sama odpravila nepravilnost, kot leta 2010, je pa zaključil več primerov z ugotovitvijo, da nadaljnje preiskave niso utemeljene.

Od 698 pritožb v njegovi pristojnosti jih je bilo 198 nesprejemljivih, pri 118 sprejemljivih pritožbah pa varuh ni našel razlogov za začetek preiskave.

Večina preiskav, ki jih je varuh začel leta 2011, je zadevala Evropsko komisijo (58 %). Ker je Komisija glavna institucija EU, njene odločitve pa neposredno vplivajo na državljane, je razumljivo, da je glavni predmet pritožb državljanov. Na drugem mestu je bil Urad za izbor osebja Evropskih skupnosti (EPSO) z 42 % (35 % leta 2010).

Število preiskav, ki jih je začel varuh o Evropskem parlamentu, se je v primerjavi z letom 2010 zmanjšalo za več kot polovico. Na drugi strani pa je začel za tretjino več preiskav, ki so zadevale Svet EU, kot prejšnje leto, število preiskav o Sodišču EU pa je ostalo nespremenjeno. V dodatni 101 preiskavi je bilo obravnavanih 35 drugih institucij, organov, uradov in agencij EU.

Glavne vrste domnevnih nepravilnosti, ki jih je varuh preiskoval leta 2011, so se nanašale na zakonitost (28 %), zahteve za informacije (16,2 %), poštenost (13,6 %), razloge za odločitve in možnosti pritožbe (8,1 %), razumne roke za sprejetje odločitev (7,3 %), zahteve za javni dostop do dokumentov (7,1 %), odsotnost diskriminacije (6,8 %) ter odgovarjanje na pisma v jeziku državljanov in usmerjanje k pristojnemu uradniku (5,8 %).

Varuh človekovih pravic je leta 2011 zaključil 318 preiskav, od tega 310 na podlagi pritožb, osem pa na lastno pobudo. Posamezni državljani so poslali 82 % pritožb, ki so vodile v preiskave (253), podjetja, združenja in druge pravne osebe pa so poslale 18 % (57) pritožb.

Večina preiskav, ki jih je varuh zaključil leta 2011, je bila opravljena v enem letu (66 %). Več kot tretjino (36 %) preiskav je zaključil v treh mesecih. Več kot 80 % preiskav je zaključil v 18 mesecih. Preiskave so povprečno trajale 10 mesecev (devet mesecev leta 2010).

Varuh je leta 2011 zaključil 64 primerov, v katerih ni ugotovil nepravilnosti. Ugotovitev, da nepravilnosti ni bilo, ne pomeni nujno negativnega rezultata za pritožnika, ki od zadevne institucije prejme popolno pojasnilo o tem, kaj je storila. Pritožnik ima tudi koristi od neodvisne analize primera, ki jo opravi varuh človekovih pravic. Obenem taka ugotovitev služi kot dokaz, da je institucija ravnala v skladu z načeli dobrega upravljanja.

Tudi če varuh ugotovi, da ni bilo nepravilnosti, ali zaključi, da ni razlogov za nadaljevanje preiskave, lahko izda dodatno pripombo, če meni, da obstaja možnost za izboljšanje kakovosti upravljanja institucije. Dodatna pripomba ne bi smela biti razumljena kot kritika obravnavane institucije. Njen namen je kvečjemu svetovati instituciji, kako lahko izboljša določeno ravnanje, da bi povečala kakovost storitev, ki jih nudi državljanom. Varuh je leta 2011 izdal 39 dodatnih pripomb.

Institucija je leta 2011 v 84 primerih rešila zadevo ali dosegla sporazumno rešitev. Sodelovanje institucij EU je nujno za doseg takih rešitev, ki krepijo odnose med institucijami in državljani, ter lahko preprečijo potrebo po dragih in dolgotrajnih sodnih postopkih.

Če sporazumna rešitev ni možna, lahko varuh primer zaključi s kritično oceno instituciji, ali poda osnutek priporočila. Varuh ponavadi poda kritično oceno, če (a) zadevna institucija ne more več odpraviti nepravilnosti, (b) če nepravilnosti nimajo splošnih posledic, in (c) če

nadaljnji ukrepi varuha niso potrebni. Varuh poda kritično oceno tudi če meni, da osnutek priporočila ne bi bil smiseln, ko ga institucija ne sprejme, ali ko meni, da ni primerno poslati posebnega poročila Parlamentu.

Kritična ocena potrjuje pritožniku, da je bila njegova pritožba utemeljena. Zadevni instituciji pa daje vedeti, kaj je storila narobe, da se lahko v prihodnje izogne podobnim nepravilnostim.

Če institucija lahko odpravi nepravilnosti, ali kadar so te izjemno hude ali imajo splošne posledice, varuh običajno poda instituciji osnutek priporočila. V skladu s členom 3(6) statuta varuha človekovih pravic mora institucija v treh mesecih poslati podrobno mnenje.

Varuh je leta 2011 podal 25 osnutkov priporočil. Varuh je tega leta, ko je določena institucija sprejela osnutek priporočila bodisi v celoti bodisi delno, zaključil 13 primerov. Varuh je osem primerov zaključil s kritičnimi ocenami.

Če se institucija na osnutek priporočila ne odzove zadovoljivo, lahko varuh Evropskemu parlamentu pošlje posebno poročilo. To poročilo lahko vsebuje priporočila in je zadnji ukrep, ki ga lahko varuh sprejme pri obravnavi primera. Varuh leta 2011 Parlamentu ni poslal nobenega posebnega poročila.

Leta 2011 so bile glavne teme preiskav:

- odprtost, javni dostop in osebni podatki;
- Komisija kot varuh Pogodb;
- dodelitev naročil in donacij;
- izvedba pogodb;
- upravljanje in kadrovski predpisi;
- natečaji in izbirni postopki.

Evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje s svojimi kolegi v državah članicah. Sodelovanje poteka v okviru Evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki vključuje več kot 90 uradov v 32 evropskih državah. Vanjo so vključeni nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic ter podobni organi držav članic Evropske unije, držav kandidatk za članstvo v EU, drugih držav Evropskega gospodarskega prostora in/ali schengenskega območja ter evropski varuh človekovih pravic in Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Mreža pripravlja seminarje za nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic vsaki dve leti. Evropski in danski varuh človekovih pravic sta skupaj organizirala osmi nacionalni seminar mreže o pravu, politiki in varuhih človekovih pravic v lizbonskem obdobju. Seminar je potekal od 20. do 22. oktobra 2011 v Københavnu. Odbor za peticije je zastopala Margrete Auken (Verts/ALE).

## IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

<b>Datum sprejetja</b>	19.9.2012
<b>Izid končnega glasovanja</b>	+: 19 -: 0 0: 1
<b>Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Sonia Alfano, Margrete Auken, Elena Băsescu, Victor Boștinaru, Michael Cashman, Ágnes Hankiss, Roger Helmer, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Erminia Mazzoni, Judith A. Merkies, Hrisula Paliadeli (Chrysoula Paliadeli), Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
<b>Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Phil Prendergast, Angelika Werthmann
<b>Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju</b>	Elisabeth Köstinger